

Politsei- ja Piirivalveamet

Turvaline internet

Maarja Punak
Juhtivkorrakaitseametnik

15.01.2013

MÕISTE

KÜBERKIUSAMINE:

Tahtlik ja korduv kahju tekitav käitumine, mille teostamiseks kasutatakse elektroonilist keskkonda

(Patchin, Hinduja 2006)

Allikas: internet

Mobiiltelefon

- kõnedega tülitamine
- filmimine, pildistamine
- kiirkõned
- SOL punktid, mänguraha
- internetiteenused (Mari+Jüri, helinad)

NÄIDE

Peetrit sunnitakse Jaani jalanõusid lakkuma ning seda filmitakse mobiiltelefoniga. Õhtul lisatakse video Youtube keskkonda, kus kõik teda tundvad inimesed saavad seda kommenteerida.

MSN, Skype ja teised vestlemise kanalid

- ähvardamine, solvamine, ropendamine
- viiruste edastamine
- veebikaamera
- väärkasutus

NÄIDE

Mitmeid keeli valdav mees valib ohvriteks noormehed, esitleb end neile Hispaania kaunitarina, saadab seejärel poistele paljastavaid pilte ja videoid «endast» ning keelitab neid samaga vastama. Kui kaadrid käes, ähvardab ta lapse elu varem salvestatud materjali avaldamisega hävitada.

SISU

Rate, Facebook, Orkut ja teised suhtlusportaalid

- mõnitamine, solvamine, ähvardamine
- sobimatud pildid ja videod
- pimekohtingud (pedofiilid)
- parooli „murdmised“
- identiteedivargused
- libaloosimised

NÄIDE

Toomase Facebooki seinale kirjutab klassivend Tiit „Sa oled räpakala“ ning ülejäänud klassikaaslased vajutavad „like“.

Arvutimängud

- kontode ülevõtmine
- õhutamine rahakulutamiseks
- mängukutsetele mittevastamine
- iganädalane maksmine
- sobimatud mängud

NÄIDE

Tarmo mängib runescapes ja lahkub ainult hetkeks arvutist, et tuua naaberklassist oma koolikott. Selle ajaga võtab Lauri väljalogimata arvuti taga istet ning muudab kasutaja parooole. Selleks, et oma mängukonto tagasi saada, tuleb Tarmol maksta Laurile 20 eurot.

Foto pärineb internetist

Müügiportaalid

- kauba mitte saatmine
- raha mitte saatmine
- kauba mittevastamine kirjeldusele
- kelmide nimekirjad Internetis olemas

KAS KEELAME INTERNETI ÄRA?!

PÕHIREEGLID

1. Avalda võimalikult vähe isiklike andmeid
2. Tundmatud kirjad ja kutsed jäta avamata
3. Ära kasuta tundmatutega suheldes veebikaamerat, ega paljasta oma keha veebikaamera ees ka tuttavatega suheldes
4. Kui millegi nägemiseks/mängimiseks/ ostmiseks tuleb maksta, loe põhjalikult lepingud läbi
5. Mõtle 2x enne blogimist ja piltide laadimist
6. Logi arvutist eemale minnes end välja ja hoia telefon taskus

Kui juba on midagi juhtunud:

- blokeeri** kiusaja, kustuta ta sõbralistist ära
- räägi** sellest kellelegi (õpetaja, ema, sõber, veebipolitseinik)
- teavita** lehekülje haldajat sobimatust pildist, varest infost jms
- salvesta** vestlused, tegevused, pildid, neid läheb hiljem vaja

INFO

<http://www.targaltinternetis.ee/>

Infot erinevatel viisidel nii õpilastele kui õpetajatele.

KÜSIMUSED?

Neid võib alati esitada maarja.punak@politsei.ee või läbi Facebooki **Veebikonstaabel Maarja** konto kaudu!

TÄNAN KUULAMAST!

